

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2026/2027

Speciální základní škola a Speciální mateřská škola, Teplice, Trnovanská 1331, příspěvková organizace

1. Preventivní program školy

1.1 Základní charakteristika

Preventivní program školy (PPŠ) je interním plánovacím, koordinačním a vyhodnocovacím dokumentem školy. Navazuje na školní vzdělávací program, školní řád, pravidla hodnocení, krizové postupy školy a činnost školního poradenského pracoviště. Pro školní rok 2026/2027 je PPŠ zaměřen zejména na bezpečné a podporující školní prostředí, zdravý životní styl, rozvoj sociálně-komunikačních dovedností, prevenci školní neúspěšnosti, šikany a dalších projevů rizikového chování.

Program vychází z reálných podmínek speciální mateřské školy, přípravného ročníku a základní školy speciální. Jednotlivá témata jsou proto vždy přizpůsobována věku, schopnostem, zdravotnímu stavu, komunikačním možnostem a individuálním potřebám dětí a žáků.

1.1.1 Aktuální právní a metodická východiska

Program je zpracován v návaznosti na školský zákon č. 561/2004 Sb., vyhlášku č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění účinném od 1. 1. 2026, a na metodická doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování.

Metodickými východisky jsou zejména Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně aktuálních tematických příloh, Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016, a Metodické doporučení MŠMT ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií ČR, č. j. MSMT-6167/2025-1.

Program respektuje také Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 a aktuální metodické materiály MŠMT. Pro oblast docházky škola zohledňuje nové Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování vydané v lednu 2026.

PPŠ je praktickým nástrojem školy: stanovuje cíle, odpovědnosti, preventivní aktivity, postupy podpory žáků, spolupráci s rodiči a odbornými službami a způsob průběžného i závěrečného vyhodnocování.

1.1.2 Školní poradenské pracoviště a personální zajištění prevence

Funkce	Jméno / kontakt
Ředitelka školy	Mgr. Bc. Vanda Korandová 417 537 428 info@spcteplice.cz
Školní metodik prevence	Mgr. Lenka Janoušková Mgr. Tamara Křepelová 417 537 428 info@spcteplice.cz

Výchovná poradkyně	Mgr. Bc. Alena Hampejsová 417 537 428, 602 340 998 alena.hampejsova@spcteplice.cz
Speciální pedagog	Třídní učitelé, spolupráce se speciálními pedagogy SPC
Školní psycholog	Škola využívá psychology SPC
Školní logoped	Škola využívá logopeda SPC

Na realizaci prevence se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy, zejména třídní učitelé, učitelé speciální mateřské školy a základní školy speciální, vychovatelky, asistenti pedagoga a speciální pedagogové. PPŠ je závazným dokumentem pro všechny pedagogické pracovníky.

Třídní učitelé průběžně sledují klima třídy, vztahy mezi žáky, docházku, změny v chování a vzdělávací potřeby. Školní metodici prevence koordinují preventivní činnost a spolupracují s třídními učiteli, asistenty pedagoga, vedením školy a zákonnými zástupci. Výchovná poradkyně koordinuje oblast podpory žáků ohrožených školní neúspěšností a podle potřeby spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Ve škole mohou být dítěti / žákovi poskytovány poradenské služby zejména v oblasti:

- speciálněpedagogické podpory
- psychologické podpory
- logopedické podpory
- preventivních a podpůrných opatření ve vzdělávání,

1.2 Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Cílem strategie je včas rozpoznat žáky ohrožené školní neúspěšností, nastavit přiměřenou podporu a průběžně vyhodnocovat její účinnost. U žáků školy se zohledňují jejich individuální vzdělávací potřeby, zdravotní stav, komunikační možnosti, tempo práce a doporučení školských poradenských zařízení.

- průběžné sledování vzdělávacích výsledků, docházky, pracovních návyků, motivace a změn v chování
- individuální přístup, přiměřená časová dotace, ověřování porozumění zadání a poskytování srozumitelné zpětné vazby
- úprava náročnosti a organizace práce podle potřeb žáka, využití názorných a vizuálních pomůcek;
- reedukační a speciálně pedagogická podpora podle možností školy a doporučení SPC
- pravidelná komunikace se zákonnými zástupci a společné stanovování reálných cílů podpory
- včasné zapojení výchovné poradkyně, školních metodiků prevence a podle potřeby SPC, PPP, OSPOD nebo dalších odborných služeb
- pravidelné vyhodnocování přijatých opatření a jejich případná úprava

1.2.1 Co chceme – hlavní cíle PPŠ pro školní rok 2026/2027

- pokračovat v prevenci šikany, agrese a dalších forem nevhodného chování a podporovat bezpečné vztahy mezi dětmi a žáky
- rozvíjet schopnost žáků vyjádřit své potřeby, přání, emoce a nesouhlas způsobem odpovídajícím jejich možnostem
- podporovat zdravý životní styl, hygienické návyky, péči o tělesné i duševní zdraví
- vést žáky ke smysluplnému a bezpečnému využívání volného času

- pokračovat v prevenci skrytého záškoláctví a včas reagovat na zvýšenou nebo neomluvenou absenci
- zvyšovat informovanost a zapojení zákonných zástupců do života školy a preventivních aktivit;
- podporovat příznivé klima tříd a školy prostřednictvím společných akcí, třídních programů, komunitního kruhu a společných zážitků
- rozvíjet bezpečné chování v dopravě a při pohybu mimo školu
- věnovat přiměřenou pozornost prevenci užívání návykových, tabákových a nikotinových výrobků a dalším aktuálním rizikům
- podporovat bezpečné používání digitálních technologií a prevenci kyberšikany a dalších rizik spojených s online prostředím
- včas zachytit psychickou nepohodu, krizové situace, sebepoškozování a další signály ohrožení a zajistit návaznost odborné pomoci
- u žáků s PAS a dalšími specifickými potřebami předcházet problémovým situacím pomocí předvídání, jasných instrukcí, vizuální podpory a individuálního přístupu
- zapojit celý pedagogický tým do jednotného systému prevence

1.2.2 Současný stav – co se daří a na co navazujeme

Škola má zkušenost s pravidelnou preventivní prací, průběžným dohledem nad žáky, sledováním vztahů v kolektivech a okamžitým řešením vzniklých problémů. Osvědčila se úzká spolupráce školy se zákonnými zástupci, společné akce tříd SMŠ a SZŠ, třídní akce, podpora zdravého životního stylu a aktivity zaměřené na bezpečnost v dopravě.

Pro školní rok 2026/2027 škola navazuje na tyto osvědčené postupy a současně posiluje oblast komunikace, podpory duševního zdraví, bezpečného používání technologií, prevence školní neúspěšnosti a aktivního zapojení rodičů.

Vzhledem ke specifikům školy je třeba preventivní témata realizovat převážně prakticky, názorně, opakovaně a v malých krocích. Důraz je kladen na nácvik konkrétního bezpečného chování, nikoli pouze na předávání informací.

1.2.3 Metody a formy realizace preventivních aktivit

Aktivity pro děti a žáky

- výchova k odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečí i za bezpečí druhých
- komunitní kruhy a třídní setkávání – sdílení pocitů, potřeb, konfliktů a pravidel soužití
- nácvik sociálních a komunikačních dovedností, žádosti o pomoc a odmítnutí rizikového jednání
- nácvik hygienických návyků, zdravého stravování a péče o tělesné a duševní zdraví
- prevence návykových látek, alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků přiměřená věku a schopnostem žáků
- prevence šikany, agrese, kyberšikany, vandalismu a krádeží
- prevence rizikového chování v dopravě – BESIP, bezpečné vycházky, dopravní hřiště a tematické aktivity
- tematické dny, sportovní a pohybové aktivity, soutěže, výlety, exkurze a pobyty v přírodě
- společné akce tříd SMŠ a SZŠ a aktivity podporující pozitivní vztahy – např. princip „Všichni jsme kamarádi“
- environmentální aktivity a péče o prostředí školy
- přiměřená prevence rizik spojených s digitálním prostředím a bezpečným používáním technologií
- programy a besedy s externími odborníky podle aktuální nabídky a potřeb školy

Aktivity pro zákonné zástupce a veřejnost

- seznámení zákonných zástupců s PPŠ na třídních schůzkách
- nabídka konzultací s třídními učiteli, výchovnou poradkyní a školními metodiky prevence
- předávání informačních a vzdělávacích materiálů
- informování o postupu školy při řešení rizikového chování a krizových situací
- zapojování rodičů do třídních a školních akcí
- průběžná komunikace při změnách v chování, zdravotním stavu nebo potřebách žáka

Aktivity pro pedagogické a nepedagogické pracovníky

- seznámení zaměstnanců s PPŠ a krizovými postupy
- předávání aktuálních informací z metodických schůzek
- seznámení se změnami právních a metodických předpisů
- sdílení preventivních materiálů a příkladů dobré praxe
- spolupráce při společných školních akcích a při řešení vzniklých situací

1.2.4 Cílové skupiny

- děti speciální mateřské školy zpravidla ve věku 2–6 let
- děti přípravného ročníku zpravidla ve věku 5–7 let
- žáci základní školy speciální od zahájení povinné školní docházky do jejího splnění
- zákonní zástupci dětí a žáků
- pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy

1.2.5 Rámcový časový harmonogram

Období	Hlavní preventivní zaměření	Příklady aktivit	Vyhodnocení
Září 2026	Bezpečné prostředí, pravidla, adaptace, vztahy	třídní pravidla, komunitní kruhy, diagnostika klimatu, seznámení s PPŠ	záznamy třídních učitelů
Říjen–listopad 2026	Zdraví, vztahy, komunikace, prevence agrese	hygiena, zdravý životní styl, práce s emocemi, třídní a společné akce	průběžné hodnocení
Prosinec 2026	Bezpečné vztahy a smysluplné trávení volného času	tematické a společenské aktivity, prevence konfliktů	reflexe aktivit
Leden–únor 2027	Duševní zdraví, bezpečí, digitální prostředí	práce s emocemi, žádost o pomoc, bezpečné používání technologií	sledování potřeb žáků
Březen–duben 2027	Doprava, bezpečnost, zdravý pohyb	BESIP, dopravní hřiště, vycházky, sportovní aktivity, IZS	vyhodnocení akcí
Květen–červen 2027	Spolupráce, vztahy, volný čas, prevence rizik	výlety, exkurze, společné akce, environmentální aktivity	závěrečné hodnocení
Průběžně	Docházka, školní neúspěšnost, šikana, krizové situace	pozorování, konzultace, spolupráce s rodiči a odbornými službami	měsíční/průběžné záznamy

1.2.6 Kde se PPŠ uskutečňuje

- ve třídách a dalších prostorách školy
- ve školní družině a na školní zahradě
- na hřištích a při vycházkách
- na dopravním hřišti
- v knihovně, kulturních a vzdělávacích institucích
- ve spolupracujících organizacích a při exkurzích, včetně HZS a dalších složek IZS

1.2.7 Vyhodnocení a měření efektivity PPŠ

Vyhodnocování probíhá průběžně po jednotlivých aktivitách a nejméně jednou ročně komplexně. Hodnocení vychází především z pozorování pedagogických pracovníků, třídnických a komunitních setkání, evidence docházky, záznamů o řešení problémových situací, podnětů žáků a zákonných zástupců a podle potřeby z přiměřených dotazníkových nebo jiných diagnostických nástrojů.

- účast a zapojení dětí a žáků do preventivních aktivit
- míra naplňování stanovených cílů
- změny v klimatu tříd a vztazích mezi žáky
- vývoj docházky a případných neomluvených absencí
- počet a charakter řešených případů rizikového chování
- spolupráce se zákonnými zástupci a odbornými institucemi
- potřeba změn preventivních aktivit pro další školní rok

Závěrečné vyhodnocení bude zpracováno na konci školního roku 2026/2027. Součástí bude zhodnocení toho, co se osvědčilo, co bylo obtížné realizovat a jaké cíle je vhodné převést do dalšího období.

1.2.8 Finanční náročnost

Stejně jako v předchozím období škola přednostně využívá vlastní zdroje, dostupné nabídky spolupracujících organizací a bezplatné preventivní aktivity. Osvědčené školní a třídní akce jsou pro děti, žáky a zákonné zástupce plánovány bezplatně. Případné náklady na externí programy, dopravu nebo materiál budou posuzovány podle aktuálních možností školy a schváleného rozpočtu.

1.2.9 Spolupráce s dalšími organizacemi

Organizace	Adresa	Kontakt
Městská policie Teplice	Rohová 195, Teplice	417 510 511
HZS ÚO Teplice	Rieglova 1898, Teplice	950 441 205
Dopravní hřiště Prosetice	Dvorská 195, Teplice	417 510 506
Hvězdárna a planetárium	Koperníková 3062, Teplice	773 791 439; objednavky@hapteplce.cz
SPC Teplice	Trnovanská 1331, Teplice	417 537 428; info@spcteplce.cz
Pohoda	Trnovanská 1331, Teplice	417 537 428; pohoda-os@seznam.cz
Domy sociálních služeb Háj u Duchcova	Kubátova 269, Háj u Duchcova	417 837 323
Salesiánské středisko Štěpána Trochty	Rovná 277, Teplice	739 959 566
Rodičovská linka	Ústavní 95, Praha 8	266 727 979
Linka bezpečí	Ústavní 95, Praha 8	116 111

1.2.10 Plán pro další období

- pokračovat v rozvíjení osvědčených preventivních aktivit
- prohlubovat spolupráci se zákonnými zástupci
- dále rozvíjet komunikační dovednosti a schopnost vyjádřit potřeby a přání
- posilovat kvalitní a bezpečné prostředí ve třídách i celé škole
- pokračovat v podpoře smysluplného využívání volného času
- průběžně reagovat na nové formy rizikového chování a na potřeby konkrétních žáků

2. Krizový plán – doporučené postupy při řešení vzniklých situací

Krizový plán je součástí preventivního systému školy a navazuje na školní řád, organizační zajištění dohledu, BOZP, PPŠ a aktuální metodická doporučení MŠMT. Každý zaměstnanec školy je povinen vzniklou závažnou situací bez zbytečného odkladu předat odpovědnému pracovníkovi a postupovat podle charakteru situace.

2.1 Obecné zásady

- zajistit bezpečí dítěte/žáka a ostatních osob
- zachovat klidný a respektující přístup a přiměřeně komunikovat
- zaznamenat podstatné skutečnosti a informovat vedení školy
- zapojit školní metodiky prevence a výchovnou poradkyni podle charakteru situace
- informovat zákonné zástupce v rozsahu odpovídajícím situaci a právním povinnostem školy
- při ohrožení života nebo zdraví volat příslušnou zdravotnickou, bezpečnostní nebo záchrannou službu
- podle potřeby spolupracovat se SPC, OSPOD, Policií ČR, zdravotnickými a dalšími odbornými službami

2.2 Školní neúspěšnost

- individuální přístup, přiměřená časová dotace a ověřování porozumění zadání
- zpětná vazba, vhodná cvičení, reedukační a speciálně pedagogické činnosti
- přiměřené nároky a podpora pozitivních stránek žáka
- pravidelná komunikace se zákonnými zástupci
- při přetrvávajících obtížích spolupráce se SPC/PPP nebo další odbornou službou
- průběžné vyhodnocování účinnosti přijatých opatření

2.3 Docházka a záškoláctví

Škola sleduje docházku průběžně. Při zvýšené nebo neomluvené absenci třídní učitel bezodkladně komunikuje se zákonným zástupcem a podle situace zapojuje výchovnou poradkyni, školní metodiky prevence a vedení školy. Další postup se řídí aktuálním školním řádem, právními předpisy a metodickým doporučením MŠMT vydaným v roce 2026. Při závažném a přetrvávajícím zanedbávání docházky škola postupuje ve spolupráci s OSPOD podle zákonných povinností.

U základní školy speciální zákonný zástupce dokládá důvody nepřítomnosti nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti, pokud školní řád nestanoví podrobnější postup v souladu s právními předpisy.

2.4 Šikana a agrese

Škola vytváří bezpečné prostředí průběžným dohledem, diagnostikou třídních kolektivů, podporou komunikace a včasným řešením konfliktů. Každé podezření na šikanu se řeší bezodkladně. Pedagog situaci nebagatelizuje, zajistí bezpečí, předá podnět třídnímu učiteli a školnímu metodikovi prevence a postupuje podle krizového postupu školy a metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany.

2.5 Kyberšikana a rizika online prostředí

- zajistit bezpečí dítěte/žáka a ukončení kontaktu s útočníkem
- uchovat dostupné důkazy a informovat vedení školy
- zapojit školního metodika prevence a informovat zákonné zástupce;
- podle závažnosti a okolností spolupracovat s OSPOD nebo Policií ČR
- preventivně rozvíjet bezpečné používání digitálních technologií

2.6 Návykové látky, alkohol, tabákové a nikotinové výrobky

Ve škole je zakázáno užívání a manipulace s návykovými látkami a vstup pod jejich vlivem. Při podezření nebo zjištění situace škola zajistí bezpečí, informuje vedení školy, postupuje podle školního řádu a příslušných právních a metodických předpisů a podle potřeby kontaktuje zákonné zástupce, zdravotnickou službu, OSPOD nebo Policii ČR.

2.7 Týrání, zneužívání, zanedbávání dítěte a domácí násilí

Pedagog sleduje významné změny v chování, prožívání, docházce, hygieně, zdravotním stavu a vztazích dítěte. Pokud se dítě svěří nebo jsou zjištěny závažné a nezpochybnitelné známky ohrožení, škola situaci konzultuje s odpovědnými pracovníky a postupuje podle oznamovacích povinností. Při podezření na násilí ze strany rodiče škola nekonfrontuje možného agresora způsobem, který by mohl dítě dále ohrozit.

2.8 Sebepoškozování a psychická krize

- zajistit bezprostřední bezpečí žáka
- informovat ředitelku a člena školního poradenského pracoviště
- vést citlivý rozhovor v soukromí a zaznamenat podstatné skutečnosti
- zapojit zákonné zástupce a podle potřeby odbornou pomoc
- při bezprostředním riziku vážného zranění nebo ohrožení života přivolat zdravotnickou záchrannou službu a postupovat podle pokynů zdravotníků

2.9 Rizikové sexuální chování

Každé sdělení dítěte se bere vážně. Pedagog situaci konzultuje se školním metodikem prevence, vedením školy a podle potřeby s dalšími odborníky. Při podezření na zneužívání dítěte škola postupuje podle příslušných právních povinností a ve spolupráci s OSPOD a Policií ČR.

2.10 Vandalismus a krádeže

Při poškození nebo odcizení majetku škola situaci zaznamená, zjistí dostupné skutečnosti, informuje vedení školy a zákonné zástupce podle okolností a postupuje podle školního řádu. U závažných případů je možné oznámení Policii ČR.

2.11 Problémové situace u žáků s PAS a dalšími specifickými potřebami

- přesné, jasné a krátké instrukce a předvídatelná struktura
- jasná a konkrétní motivace
- důsledný a jednotný přístup pedagogů
- vyšší míra vizuální podpory
- přiměřená pomoc při obtížích s pozorností
- vysvětlování sociálně-komunikačních pravidel a konkrétních situací
- možnost odpočinku a relaxace
- úzká spolupráce třídního učitele, asistenta pedagoga, školního metodika prevence a zákonných zástupců

2.12 Úrazy a akutní zdravotní stav

Pedagog poskytne první pomoc, zajistí potřebné odborné ošetření, informuje vedení školy a zákonné zástupce a provede příslušný záznam podle interních pravidel školy. Při ohrožení života nebo závažném zdravotním stavu se volá ZZS na číslo 155.

3. Důležité kontakty

Kontakt	Údaj
Ředitelka školy	Mgr. Bc. Vanda Korandová 417 537 428 info@spcteplice.cz
Školní metodici prevence	Mgr. Lenka Janoušková; Mgr. Tamara Křepelová 417 537 428 info@spcteplice.cz
Výchovná poradkyně	Mgr. Bc. Alena Hampejsová 417 537 428, 602 340 998 alena.hampejsova@spcteplice.cz
Tísňová linka	112
Zdravotnická záchranná služba	155
Policie ČR	158
Městská policie Teplice	417 510 511
HZS	150 / 950 441 205
Linka bezpečí	116 111
Rodičovská linka	266 727 979

4. Závěrečné ustanovení

Preventivní program školy pro školní rok 2026/2027 je určen dětem a žákům školy, jejich zákonným zástupcům, pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům a dalším spolupracujícím subjektům. Program bude průběžně vyhodnocován a podle aktuální situace školy může být v průběhu školního roku upraven.

PPŠ je zpracován v návaznosti na aktualizovaný vzor Preventivního programu školy k 27. 8. 2026 a na předchozí PPŠ školy pro školní rok 2025/2026. Personální zajištění prevence zůstává pro školní rok 2026/2027 stejné.

V Teplicích dne: 1.9.2026

Zpracovali:

Mgr. Tamara Koulová, metodik prevence a Mgr. Lenka Janoušková, metodik prevence

Schválila:

Mgr. Bc. Vanda Korandová, ředitelka školy